

dene og Stemningerne i Tyskland, og hvis Rigsdagspartierne herhjemme var blevet paa det Standpunkt, de indtog den 23. Oktober 1918, at vi kun vilde have saa mange tilbage, som selv stemte sig hjem, hvis ikke det ærede Medlem og hans Parti var gaaet over til det Standpunkt: Enten Flensborg eller 2den Zone stemmer for eller ikke, hjem skal de alligevel, saa havde sikkert vor nuværende Grænse været fuldstændig anerkendt ikke alene af de tyske Arbejdere og Socialdemokrater, men af hele den tyske offentlige Mening. Thi Stemningen var saadan — jeg kendte personlig Grev Brockdorff-Rantzau, og han var en af de toneangivende —, at man erkendte, at selvfølgelig skulde den Uret, som den Bismarckske Politik havde øvet — det er et Udtryk i det tyske Socialdemokrati —, gøres god igen overfor Danmark. Men dette, at man fra Venstres Side vilde drive Voldspolitik overfor Tyskland, skabte en Mistro og Misstemning, der er meget vanskelig at faa ryddet til Side, og det bærer det ærede Medlem og hans Partifæller Skylden for.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Holstein har Ordet for en kort Bemærkning.

Holstein: Jeg ved mig fri. Jeg har ikke noget Ansvar for, at Grænsen blev den Clausenske Linie, jeg har heller ikke noget Ansvar for, hvor i Terrænet denne Linie blev draget, og jeg har heller ikke noget som helst Ansvar for, hvorledes Afstemningen blev Nord for denne Linie. Nu er Forholdet det, at det, man anker over fra tysk Side — det gør det ærede Medlem Hr. Schmidt og saa at sige alle offentlige tyske Personer, der beskæftiger sig med disse Grænsespørgsmaal — er, at der ikke blev Kommuneafstemning Nord for Grænsen, idet saa Sognene omkring Tønder vilde være gaaet til Tyskland — det var det, de haabede paa i hvert Fald. Det, de anker over, er altsaa dels, at der ikke blev Kommuneafstemning, og dels, at Grænsen for Afstemningen blev draget, som den blev. Men jeg har dog intet An-

svar for, at denne Grænse blev draget saadan, og at Afstemningen Nord for den blev, som den blev, og det er i Øjeblikket det, som er Grundlaget for det ærede Medlem Hr. Schmidts Agitation. Det er det, der er Spørgsmaalet; det er den Grænse, han vil have revideret; der er ikke mere Tale om nogen anden Grænse længere Syd paa.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Borgbjerg har Ordet for en kort Bemærkning.

Borgbjerg: Alt det, det ærede Medlem dér sagde, modbeviser ikke, at hvis vi havde faaet den Grænse, han har gjort sig til Talsmand for, saa var Forholdet til Tyskland blevet uendelig værre, end det nu er. Det er det, jeg har villet gøre opmærksom paa, og dernæst paa, at den Agitation, som det ærede Medlem var med til i de Aar, i høj Grad vanskeliggjorde os andre Arbejdet for en fornuftig Ordning af Grænsespørgsmaalet, som kunde medføre Tysklands officielle og varige og gode og hjertelige, om jeg saa maa sige, Anerkendelse. Nu f. Eks. Spørgsmaalet om en bloc Afstemningen, som det ærede Medlem nævnte, dér var det netop, det lykkedes det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen og mig og to andre Partifæller, som var i Bern i 1919, at faa de tyske Socialdemokrater, begge Grupperne, baade Fler-talssocialisterne og de uafhængige, med til at godkende en en bloc Afstemning i Nord-slesvig. Det holdt ikke saa let, men de gik med, for de vilde et varigt og godt Forhold til Danmark, de vilde udrydde Bismarck-Politikens slette Følger. Og de fik det godkendt, da de kom hjem, om end under nogen Misstemning fra enkelte Sider, godkendt af Partibestyrelsen, saaledes at det er det tyske Socialdemokratis officielle Standpunkt. Naar der derfor nu kommer Misstemning dernede paa Grund af Grænsen, staaer vi Socialdemokrater umaaedelig stærkt, for vi kan gaa ned og sige, og det gør vi, ogsaa til tyske Socialdemokrater i Flensborg, i Højer og Tønder og enkelte andre Steder: I maa ikke rokke ved den Grænse, der er lagt, den ligger godt, for jeres eget Parti har, bl. a. og første Gang i Bern i Februar 1919, godkendt en bloc Afstemningen i Nord-